

Україна, обравши європейський шлях свого суспільного розвитку в основу своєї державної і суспільної політики ставить європейські суспільні і громадянські цінності, в зв'язку з чим становище інвалідів в Україні змінюється в кращу сторону.

Найбільш важливим є те, що в Україні докорінно змінюється ставлення людей до інвалідів. Все частіше до осіб з обмеженими фізичними можливостями, по власній ініціативі підходять небайдужі люди з питанням: «Може Вам допомогти?». І це переконливо засвідчує, що Божа Головна Заповідь Любові: «Люби ближнього твого, як самого себе» (Матвія-37-39) перемагає в серцях людей байдужість і черствість до чужого лиха. Ми стаємо набагато добрішими і це найважливіше!

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 12.03.1991р. №875-XII // [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
2. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства і дітям – інвалідам: Закон України від 16.11.2000 №2109-III // [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2109-14>
3. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 6.10.2005 №2961-IV // [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>
4. Державна цільова програма «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів до 2020 року», затверджена Постановою КМУ 01.08.2012 р. №706 // [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/706-2012-%D0%BF>
5. Горова О.І. Правове становище інвалідів / О.І. Горова // Юридична Україна, 2012. – № 9. – С. 4-7.

Біляшевич Т.Р.

*студентка II курсу юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

Науковий керівник: *к.ю.н. доцент кафедри теорії
та історії держави і права ТНЕУ, доцент
Подковенко Т.О.*

ПРОБЛЕМА СМЕРТНОЇ КАРИ: ПОСТАНОВКА ПИТАННЯ

Смертна кара є складним соціально-психологічним феноменом. У будь-якій країні світу вона викликає особливу увагу і торкається величезного блоку суспільних відносин – гуманітарних, політичних, релігійних, моральних і, звичайно, юридичних. Проблема смертної кари завжди привертала до себе увагу соціуму, не зважаючи на її скасування у 2001 році з прийняттям нового Кримінального кодексу України. Повне скасування смертної кари відбулося з підписанням Україною та набуттям чинності

Протоколу до Європейської конвенції про права людини. В той же час і надалі тривають розмови щодо повернення смертної кари як вищої міри покарання за особливо тяжкі злочини.

Злочинність набула нових якостей: озброєність, професіоналізм, складні форми спільноти і т.д. Динаміку вбивств в даний час визначають не стільки традиційні причини і умови (пияцтво, бійки, сварки, помста і т.п.), скільки фактори, які впливають із сучасних кримінальних явищ в соціально-економічній сфері та в багатьох випадках мають політичний аспект. Особливо слід відмітити зростання так званих «замовних» і серійних вбивств на сексуальному ґрунті. Серед вбивць трапляються нерідко особи, від рук яких втратили життя десятки ні в чому не винних громадян. Все частіше відбуваються акти тероризму, в результаті чого гинуть сотні людей одночасно. Саме тому актуалізується проблема смертної кари.

Правовий інститут смертної кари – явище доволі суперечливе. З одного боку, прагнення до побудови цивілізованої держави зобов'язує суспільство звернутися до ідей гуманізму, справедливості і відмовитися від такого страшного покарання. Людина та її життя визнаються найвищою соціальною цінністю. І таке конституційне положення стає особливою пересторогою щодо застосування смертної кари. З іншого боку, соціально-економічне становище, несприятлива криміногенна обстановка в країні (зростання злочинності взагалі і збільшення кількості особливо тяжких злочинів зокрема) і, як наслідок, несхвалення такої ідеї з боку широких суспільних верств населення.

Смертна кара або страта (вища міра покарання) – винятковий, найсуворіший вид покарання, що полягає у примусі, позбавленні життя засудженого від імені держави і за вироком суду [1].

Існує багато думок, що висловлюються як і за, так і проти смертної кари. Говорячи про прихильників страти можна навести такі аргументи:

- страта – це змога застерегти суспільство від небезпечних злочинців;
- смертна кара – це економія державних коштів, які витрачалися б на утримання ув'язненого; (Приклад: станом на 1 січня 2015 року в установах Департаменту перебувало 188 465 в'язнів, що на 1,7% менше, ніж в 2004 році (станом на 1 січня 2004 р. в установах Департаменту перебувало 191 677 в'язнів, на 1 січня 2003 р. – 197 641 в'язнів, на 1 січня 2002 р. – 192 293 в'язня, на 1 січня 2001 р. – 222 254 в'язня, на 1 січня 2000 р. – 218 083 в'язня, на 1 січня 1999 р. – 206 191 в'язнів). Показник кількості в'язнів на 100 000 населення є одним з найбільших в Європі і складає 398 [2].
- страта – це хороший спосіб залякування. Тобто, свого роду, показовість кари для суспільства, з метою попередження злочинності;
- страта – це справедливе покарання за особливо тяжкі злочини.

Уже з боку противників «вищої міри покарання» ми можемо почути такі аргументи:

- завжди може бути допущено судову помилку;
- порушується право людини на життя;
- страчуючи злочинця держава не протидіє причинам, що змусили людину вчинити злочин, ліквідує лише наслідки;
- вбивати людину задля економії коштів на утримання її при ув'язненні – аморально. Фактично, життя людини прирівнюється до гроша.

- нелогічність смертної кари: вбивати – погано, і тому ми вбиваємо тих, хто вбиває.
- повернувши смертну кару Україна втратить зв'язок із Радою Європи.

Говорячи про ставлення до смертної кари в сучасній Україні, не можна не зазначити, що інтереси щодо її повернення зростають. Зокрема в підтримку страти виступили: Юрій Береза, Сергій Каплін, Ольга Богомолець.

Народний депутат, экс-командир полку «Дніпро-1» Юрій Береза прокоментував свою позицію так: «Особисто я б підтримав такий законопроект, якщо його було би внесено. Але в двох моментах: за зраду Батьківщині і за корупцію. Якщо б за зраду Батьківщині ми б виконали кілька вироків, у нас би не було ніякої корупції». Також, депутат зазначив, що за зґвалтування жінок і дітей також варто розстрілювати [3].

У 2015 році депутатом Сергієм Капліном було зареєстровано у Верховній Раді законопроект, що вводить смертну кару (розстріл) за корупційні злочини. У пояснювальній записці до законопроекту йшлося: «Наслідком прийняття законопроекту стане посилення відповідальності вищих керівних осіб держави перед суспільством» [4].

Ольга Богомолець аргументувала свою підтримку смертної кари наступним чином: «Я все-таки повернула б смертну кару в Україні. Я не розумію вже, наскільки безморальним, бездуховним може бути суспільство, щоб красти у людей, хворих на онкологію, у хворих дітей, у ветеранів АТО» [3].

Не можна не згадати про відношення населення до даної проблеми. У серпні 2016 року було проведено соціологічне дослідження фондом «Демократичні засади», відповідно до якого 37 % українців погодилися з необхідністю смертної кари. У порівнянні з 1991 роком, де з даною позицією погодилося 58 % населення, можемо зробити висновки, що процес гуманізації торкнувся і нашої країни.

Не можна забувати про мету України – вступ до Європейського Союзу. Європейський Союз чітко висловив категоричні умови щодо легалізації смертної кари в нашій державі. Тому вибір очевидний.

На нашу думку, запровадження страти в Україні на сучасному етапі не є нагальною потребою. Як би це не звучало песимістично, проте не думаю, що корупцію, яка так довго існує в Україні, можна буде викоринити, стративши кількох злочинців. Щодо державної зради, як аргумент наведу історію. В роки Першої та Другої світової війни люди все одно зраджували країну, навіть під страхом смерті. Зрадники завжди були, є і будуть.

То чи хіба варто відмовлятися від мети до якої ми так довго і важко йдемо, задля вирішення, як багато хто думає, проблеми злочинності. Ухвалення рішення з даного питання в значно більшій мірі обумовлено рівнем розвитку демократичних і правових основ держави. Довічне позбавлення волі, що є однією з альтернатив страти, дозволяє досягти мети, що стоїть перед кримінальним законом, зберігаючи життя злочинцеві, і в той же час в певній мірі відповідає вимозі відповідності покарання тяжкості злочину та особі злочинця і принципу справедливості. Можливо натомість варто створювати умови щодо стабілізації економічної ситуації в країні, якісного підвищення рівня правової культури та правової свідомості населення, знаходження розумного компромісу у політичній сфері.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Смертна кара // Leksika.com.ua: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://leksika.com.ua/10380113/legal/smertna_kara.
2. Права людини в Україні – 2015. Доповіді правозахисних організацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.helsinki.org.ua/index.php?id=1117358292>
3. Страта: За що в Україні розстрілювали 20 років тому і чому перестали це робити // 112.ua: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.112.ua/statji/strata-za-shcho-v-ukraini-rozstriliuvaly-20-rokiv-tomu-i-chomu-perestaly-tse-robyty-356063.html>
4. Пояснювальна записка до проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо впровадження смертної кари як виду покарання за корупційні злочини)» від 24.06.2015 р. // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55723

Бобер С.

*магістрант I курсу юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент кафедри теорії
та історії держави і права ТНЕУ
Баран А. В.*

ПЛАГІАТ: ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ТА ТЕОРЕТИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ

В умовах сьогодення, в добу інформаційних технологій, різноманітних комунікаційних зв'язків, Інтернету, все більшого поширення набуває явище плагіату. Розвиток інформаційних та комп'ютерних технологій призвів до забезпечення швидкого доступу до інформації, вільного обігу та не захищеності інформації.

Особливого занепокоєння викликає явище поширеного плагіату у науковій діяльності, що призводить до неправомірного присвоєння наукових звань, авторства наукових праць, зменшення кількості наукових винаходів та відкриттів, втрати мотивації до зайняття науковою діяльністю та інші негативних наслідків.

Дослідженню явища плагіату присвятили свої численні праці такі видатні науковці, як Г.О. Сляднева, А.В. Кирилук, Г.О. Ульянова, М.О. Мінц, І.В. Порало, Ю.Л. Булаховська, Ю.Ю. Симонян, Ю.Б. Михайловський, Ю.А. Коцюк, І.В. Шостак, Л.А. Лупаренко, Т.Е. Лихачова, П.І. Репешко.

У багатьох джерелах існують різноманітні визначення плагіату. У своїй науковій праці В.В. Побіженко, І.А. Побіженко, зазначають, що плагіат (від латинського *plagio* – викрадаю) – навмисне присвоєння авторства на чужий здобуток літератури, науки, мистецтва, винахід або раціоналізаторський винахід